

21.2.2022

Maa- ja metsätalousministeriölle
Viite: VN/3713/2020

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan lausunto työryhmän valmistelemasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi

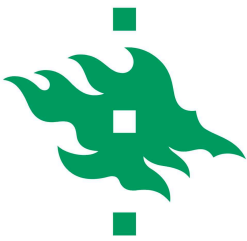
Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja lausuu asiantuntijoitaan kuultuaan seuraavaa:

Nyt lausuttavana oleva luonnos eläinlääkintähuoltolaiksi on tärkeä ja ajankohtainen. Luonnosta valmistelleen työryhmän toimeksianto on ollut vaativa, mutta se on tehnyt perusteellista ja huolellista työtä osin ristiriitaisiakin muutostarpeita omaavien eri intressipiirien tarpeiden yhteensovittamisessa. Työryhmä on myös huomioinut työssään vuonna 2026 mahdollisesti tapahtuvan ympäristöterveydenhuollon siirron hyvinvointialueille. Muutostarpeet ovat siinä määrin kiireellisiä, että eläinlääkintähuoltolain ajantasaisamista ei ole kuitenkaan syytä lykätä mahdollisesti tulevaan ympäristöterveydenhuollon siirtoon asti.

Eläinlääkäreiden laadukkaan koulutuksen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että lakiluonnoksessa on huomioitu kliiniselle koulutukselle välttämättömän eläinpotilasaineksen saanti Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan toiminta-alueilla (18 §, 38 §). Tiedekunnan vastuu eläinlääkäripalvelujen tuottamisesta Yliopistollisen eläinsairaalan toiminta-alueella turvaa eläinlääkäreiden käytännön koulutukseen tarvittavan potilasaineksen sekä alan ja maan käytänteiden tuntemuksen ja kliinisen osaamisen kehittymisen opetuksessa ja tutkimuksessa.

Lakipykälässä (18 §) rajataan toiminnan laajuus eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukaiseen laajuuteen. Tämä rajaus sulkee pois tarpeettoman kilpailun yksityisen sektorin palveluntarjoajien kanssa. Järjestäjälle kohdistuvat kustannukset on luonnoksessa kohtuullisesti rajattu enintään niihin kustannuksiin, joita järjestäjälle syntyisi toiminnan tuottamisesta itse. Tiedekunta pitää lakiluonnoksen muotoiluja onnistuneina: nämä rajaukset turvaavat yksityisen sektorin palveluntarjoajien kilpailullisen aseman sekä eläinsairaalan toiminta-alueen kuntien taloudelliset edut antaen samalla tarpeellisen ja tukevan pohjan alan koulutuksen ja tutkimuksen järjestämiselle ja kehittämiselle. Siirtymäsäännös (38 §) määrittää Yliopistollisen eläinsairaalan nykyisen toiminta-alueen onnistuneesti.

Ehdotusta arvioitaessa on huomioitava, että Yliopistollisen eläinsairaalan asemaa koskeva kirjaus koskee hyvin pientä määrää kuntia (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Mäntsälä, Orimattila, Myrskylä, Pukkila, sekä osin Kärkölä ja Kirkkonummi) ja vain niiden kliinisen eläinlääkintähuollon järjestämistä.

Tiedekuntaan kantautuu montaa kautta viestiä Suomen eläinlääkäripulasta. Sekä peruskoulutetuista että erikoistumiskoulutetuista kliniseen työhön suuntautuneista eläinlääkäreistä on Suomessa sekä julkisella että yksityisellä puolella pulaa. Pula erikoistumiskoulutetuista korostuu erityisesti yksityisen sektorin toimijoilta tulevista viesteistä. Mikäli tiedekuntaa resursoidaan riittävästi kattamaan kasvavia koulutuskustannuksia, tiedekunnalla on valmius nostaa eläinlääkäreiden peruskoulutuksen aloituspaikkamäärää 20 %:lla. Lisäksi paraikaa on käynnissä erikoistumiskoulutuksen uudistus, jonka tavoitteena on, että ensimmäiset erikoistujat uudistettuun koulutusohjelmaan otetaan syksyllä 2023. Sen lisäksi, että hyvin toimiva opetuseläinsairaala on välttämätön edellytys nykyiselle eläinlääkäreiden ja erikoiseläinlääkäreiden koulutukselle, sekä perustutkintokoulutuksen opiskelijamäärän nostaminen että erikoistumiskoulutuksen uudistaminen edellyttävät riittävän suurta ja vaativaa potilaskantaa.

Tiedekunnalla ei ole sisällöllisiä kommentteja eläinlääkintähuollon järjestämiseen kunnissa, mutta edellä mainitusta eläinlääkäripulasta johtuen se jakaa työryhmän lausunnossaan esiin ottaman huolen kunnallisten tehtävien houkuttelevuudesta. Tänä päivänä kliinisesti suuntautuneella eläinlääkäriellä on runsaasti erilaisia uravaihtoehtoja: oman yrityksen perustaminen eläinlääkäripalvelujen tarjoamiseen, nykyisen kaltainen tai uudistuva kunnaneläinlääkäriin ura, sekä normaalissa palkkasuhteessa yrityksessä toimiminen. Eläinlääkärit valitsevat kiinnostuksiinsa ja elämäntilanteeseensa parhaiten sopivan työuran ammatillisia tavoitteitaan toteuttaakseen. Työryhmän selvityksen mukaan vielä tällä hetkellä pysyvät kunnaneläinlääkäriin tehtävät on saatu pääsääntöisesti täytetyiksi, vaikka sijaisjärjestelyt onnistuvat heikommin. Mikäli toimintaympäristö oleellisesti vaikeutuu tai monimutkaistuu ja/tai toimintakenttä epätarkoituksenmukaisesti kapenee, saattaa sillä olla nopeastikin negatiivinen ja laaja-alainen vaikutus ko. tehtäviin hakeutumiseen.

Dekaani

Olli Peltoniemi

Hallintopäällikkö

Marko Niemi

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti Helsingin yliopiston asian- ja dokumentinhallintajärjestelmässä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Asian HY/1470/00.13.00/2022 asiakirja

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus